

УДК 327.56:004.056.5

*Ціфринець В.М., здобувач,  
Ткачук Р.Л., д.т.н., професор,  
Івануса А.І., к.т.н., доцент*

*Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

## **ВПЛИВ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ НА НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ**

Розповсюдження недостовірної інформації стало критичним викликом сучасного інформаційного суспільства, впливаючи на громадську думку та процеси прийняття рішень.

Наслідки дезінформації включають політичні конфлікти, погіршення стану громадського здоров'я та загрозу національній безпеці. В умовах гібридної агресії проти України дезінформація застосовується як традиційний метод ведення війни, спрямований на дестабілізацію суспільства та послаблення державних структур.

Одночасно Україна використовує власні інформаційні інструменти для захисту населення від маніпуляцій та підтримки демократичних принципів, зберігаючи баланс між свободою слова та інформаційною безпекою. Ефективна протидія дезінформації потребує комплексного підходу, що поєднує технологічні, правові та просвітницькі заходи.

Проведений аналіз засвідчує, що дезінформація є одним із ключових чинників, які істотно впливають на внутрішню та зовнішню стабільність функціонування держави. Її поширення генерує комплекс загроз, що проявляються у соціальній, політичній, інформаційній та безпековій сферах. Серед основних негативних наслідків виявлено:

1. *Вплив дезінформації на внутрішню стабільність держави, які зводяться до:* провокування штучних конфліктів і загострення наявних поділів; активізації стереотипів і поширення атмосфери ворожнечі; зростанні емоційної напруги, що може викликати протести; поглиблення дезорієнтації та недовіри між групами; посилення політичної й етнічної поляризації; формування образу «ворога» та соціальної фрагментації; підриву довіри до влади й інститутів, зниженні легітимності; негативного впливу на психологічний стан суспільства.

2. *Вплив дезінформації на зовнішню стабільність держави, які зводяться до:* зниження довіри союзників; ускладнення дипломатичної взаємодії; формування негативного міжнародного іміджу; зростання ризиків напруги й конфліктів; провокування суперечок і регіональної дестабілізації; використання як інструменту зовнішнього тиску.

Проведене дослідження підтверджує, що дезінформація є системною загрозою, яка одночасно підриває внутрішню стійкість

держави та її зовнішньополітичні позиції. У цьому контексті визначено ключові напрями підвищення ефективності протидії дезінформаційним впливам. Насамперед необхідно вдосконалити законодавчу базу, чітко визначивши поняття, критерії та процедури виявлення дезінформації й механізми відповідальності. Важливо також посилити міжвідомчу координацію структур безпеки, медіарегуляторів і аналітичних центрів для оперативного обміну інформацією. Значну роль відіграє розвиток національних систем моніторингу на основі штучного інтелекту та аналізу великих даних. Потребує інституційної підтримки діяльність фактчекінгових ініціатив та впровадження механізмів швидкого спростування фейків. Підвищення медіаграмотності через освітні програми й суспільні кампанії посилює стійкість населення. Важливим є також розширення міжнародної співпраці з партнерами ЄС і НАТО та впровадження найкращих практик. Підвищення відкритості державних органів сприяє зменшенню впливу маніпуляцій і відновленню суспільної довіри.

**Список використаних джерел:**

1. Звоздецька О. Дезінформація як загроза національній безпеці Європейського Союзу : проблеми та підходи Історико-політичні проблеми сучасного світу : Збірник наукових статей. 2021, № 43. С. 30–39.
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15.10.2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки» : Указ Президента України від 28.12.2021 року № 685/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>
3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки» : Указ Президента України. від 16.02.2022 року № 56/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#Text>
4. Крикун В., Бауліна Т. Дезінформація як засіб гібридної війни : сутність і наслідки. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. 2022, Вип. 2. С. 30–33. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNUF\\_2022\\_2\\_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNUF_2022_2_7)
5. Івануса А. І., Ткачук Р. Л., Брич Т. Б. Удосконалення методів управління процесами інформаційної безпеки. Сектор безпеки і оборони України на захисті національних інтересів: актуальні проблеми та завдання в умовах воєнного стану : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Хмельницьк, 21 листопада 2024 р.). Хмельницький: НАДПСУ, 2024. С. 1136–1138.